

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

13.1.2014

B7-0023/2014

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarațiilor Consiliului și Comisiei

în conformitate cu articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la respectarea dreptului fundamental la liberă circulație în UE
(2013/2960(RSP))

Cornelia Ernst, Paul Murphy, Alda Sousa, Marisa Matias, Marie-Christine Vergiat
în numele Grupului GUE/NGL

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la respectarea dreptului fundamental la liberă circulație în UE
(2013/2960(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 21, 45 și 47 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și articolele 15, 21, 29, 34 și 45 din Carta drepturilor fundamentale,
- având în vedere articolul 151 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere articolul 34 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (dreptul la securitate socială),
- având în vedere Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității¹,
- având în vedere Directiva 91/533/CEE a Consiliului din 14 octombrie 1991 privind obligația angajatorului de a informa lucrătorii asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă²,
- având în vedere normele fundamentale în domeniul muncii ale Organizației Mondiale a Muncii și Agenda privind munca decentă a OIM și ONU,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială³,
- având în vedere Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora⁴,
- având în vedere Raportul Comisiei către Consiliu privind funcționarea măsurilor tranzitorii referitoare la libera circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România (COM(2011)0729),
- având în vedere hotărârea C-140/12 a Curții de Justiție a Uniunii Europene,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 25 noiembrie 2013 intitulată „Libera circulație a cetățenilor Uniunii Europene și a familiilor acestora: cinci acțiuni pentru a produce rezultate notabile” (COM(2013)0837),
- având în vedere articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

¹ JO L 257, 19.10.1968, p. 2.

² JO L 288, 18.10.1991, p. 32.

³ JO L 166, 30.4.2004, p. 1.

⁴ JO L 158, 30.4.2004, p. 77.

- A. întrucât dreptul de a locui și a lucra într-un alt stat membru decât cel de origine este una dintre libertățile fundamentale ale Uniunii și o componentă fundamentală a cetățeniei Uniunii recunoscută de tratate;
- B. întrucât dreptul la libera circulație a lucrătorilor poate fi limitat numai în cazuri excepționale și numai pentru o perioadă de tranziție; întrucât perioada de tranziție pentru Bulgaria și România s-a încheiat, cetățenii din aceste țări au astfel dreptul de a se bucura de aceleași drepturi ca ceilalți cetățeni cu reședința pe teritoriul Uniunii; întrucât principiul liberei circulații a lucrătorilor acordă cetățenilor europeni dreptul de a se deplasa în mod liber în cadrul UE în scopuri profesionale, bucurându-se de un tratament egal, și protejează drepturile sociale ale lucrătorilor și ale membrilor familiilor acestora;
- C. întrucât articolul 45 din TFUE interzice orice discriminare pe motiv de cetățenie în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă;
- D. întrucât în Directiva 2004/38/CE, la considerentul (16), se prevede că „atât timp cât beneficiarii dreptului de ședere nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă, aceștia nu ar trebui să fie expulzați”;
- E. întrucât la articolul 14 alineatul (3) din aceeași directivă se prevede că recurgerea de către un cetățean al Uniunii sau de către un membru al familiei sale la sistemul de asistență socială al statului membru gazdă nu conduce în mod automat la luarea unei măsuri de expulzare;
- F. întrucât Directiva 2004/38/CE trebuie să fie pusă în aplicare fără a fi discriminați beneficiarii acesteia pe motive de gen, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de altă natură, apartenență la o minoritate etnică, proprietate, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală;
- G. întrucât prin articolul 24 din Directiva 2004/38/CE se stabilește principiul egalității de tratament al resortisanților din statul-gazdă și al altor cetățeni ai UE;
- H. întrucât anumite state membre limitează încă dreptul la libera circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România în contextul măsurilor tranzitorii în trei etape ce vor expira definitiv la 31 decembrie 2013;
- I. întrucât, potrivit informațiilor publicate de presa din Germania, Elmar Brok, deputat în Parlamentul European și președintele Comisiei pentru afaceri externe, ar fi solicitat ca imigranții din UE care se deplasează în Germania pentru a beneficia de prestații sociale să fie înregistrați prin luarea amprentelor lor digitale;
- J. întrucât anumite state membre și organe de presă au prezentat o imagine nerealistă privind exodul în masă al resortisanților din cele două state membre în urma expirării restricțiilor aplicate dreptului la muncă, încurajând astfel preconcepții nefondate cu privire la lucrătorii în cauză potrivit cărora aceștia ar veni să profite de piețele munci din alte state membre și care au condus în unele cazuri la discursuri discriminatorii;

- K. întrucât cetățenii români reprezintă mai mult de 80% dintre cetățenii celor două țări (România și Bulgaria) rezidenți într-un alt stat membru, fiind stabiliți în principal în Italia (41%) și Spania (38%), urmate de Germania (5%), în timp ce cetățenii bulgari locuiesc în principal în Spania (38%), Germania (15%), Grecia (12%), Italia (10%) și Regatul Unit (7%);
- L. întrucât Bulgaria și România au fost, de asemenea, grav afectate de recesiunea economică, iar diferența mare a remunerației din aceste state și din țările UE-15 constituie încă un factor important de atracție; întrucât politicile dure de austeritate și „reforme structurale” implementate fie în urma dictatelor „troicii” CE-BCE-FMI (România), fie în urma deciziilor guvernului național (Bulgaria) agravează recesiunea în ambele țări și reprezintă un factor important care stimulează emigrarea,
1. consideră, în principiu, că dreptul la libera circulație a lucrătorilor ar trebui acordat de la data aderării unei țări la Uniunea Europeană și că măsurile tranzitorii care limitează dreptul respectiv ar trebui evitate;
 2. sprijină cu hotărâre dreptul la libera circulație a lucrătorilor; subliniază că drepturile de negociere colectivă din statele-gazdă trebuie respectate și aplicate tuturor lucrătorilor, indiferent de originea acestora;
 3. constată rolul determinant al sindicatelor în aplicarea acestor drepturi de bază și în contracararea tendinței de reducere a salariilor și de deteriorare a condițiilor; solicită în acest context abrogarea actelor legislative care limitează activitatea sindicală, în vigoare în unele state membre, aceste acte subminând solidaritatea dintre lucrători și limitând capacitatea lucrătorilor de a-și apăra salariile și condițiile de muncă;
 4. își reiterează aderarea fermă la principiul nediscriminări și al egalității de tratament, prevăzut la articolul 45 din TFUE și la articolul 24 din Directiva 2004/38/CE;
 5. reamintește că eliminarea măsurilor tranzitorii reprezintă consecința automată a expirării condițiilor de aderare pentru România și Bulgaria acceptate de statele membre însele în momentul semnării; reamintește, de asemenea, că măsurile tranzitorii respective au fost concepute, de la bun început, ca o excepție temporară de la norma de bază a libertății de circulație a persoanelor în cadrul UE, care reprezintă o libertate fundamentală esențială de care se bucură toți cetățenii pe teritoriul Uniunii;
 6. condamnă cu fermitate toate discursurile dogmatice nefondate care prezintă migrații economice ca pe niște paraziți economici care epuizează sistemele locale de protecție socială; reamintește că mai multe studii independente au demonstrat în mod consecvent că lucrătorii mobili din UE aduc în final o contribuție netă la sistemele locale de protecție socială;
 7. condamnă, în acest sens, declarațiile recente efectuate, potrivit unor surse, de Elmar Brok, președintele Comisiei pentru afaceri externe; solicită dlui Brok să își retragă imediat observațiile populiste;
 8. invită autoritățile publice și toate părțile interesate să crească nivelul de sensibilizare în rândul lucrătorilor cu privire la drepturile acestora și la diversele instrumente (dreptul

muncii, contracte de muncă colective, dispoziții privind securitatea socială, cazare, educație, îngrijirea copilului etc.) care reglementează raportul lor de muncă, precum și condițiile de muncă și de trai ale acestora;

9. subliniază constatările proiectului de raport comun privind ocuparea forței de muncă pe 2012, întocmit de Comisie, care prevede creșterea în continuare a nivelului șomajului și al sărăciei în toată Uniunea Europeană în urma crizei financiare și economice persistente; atrage atenția asupra răspândirii locurilor de muncă temporare și cu fracțiune de normă, asupra creșterii ratei șomajului în rândul tinerilor, a șomajului pe termen lung și a ratei șomajului în rândul persoanelor slab calificate, precum și asupra persistenței muncii nedeclarate, care reprezintă mai mult de 20% din economia anumitor state membre; constată că șomajul în creștere cauzat de actuala criză a dus la o intensificare a circulației involuntare, din necesitate, a lucrătorilor din multe state membre; consideră că singurul mod de a combate acest fenomen îl reprezintă crearea de locuri de muncă suficiente și de calitate și sporirea numărului acestora în toate statele membre afectate pentru ca libera circulație să se bazeze în întregime pe alegere și nu pe necesitate;
10. subliniază, în acest context, că este foarte probabil ca lucrătorii români și bulgari să fie supuși unor presiuni pentru „a se adapta” la această situație, acceptând condiții de muncă care contravin principiului egalității de tratament și drepturilor lor consacrate în legislația UE privind libera circulație a lucrătorilor și a membrilor familiilor acestora;
11. critică ferm conceptul de guvernare economică al Uniunii Europene și politicile acesteia în materie de ocupare a forței de muncă ce promovează piețe ale muncii mai flexibile, ambele vizând limitarea protecției sociale și a statului social, a drepturilor lucrătorilor, a negocierii colective etc. și blocând orice încercare rezonabilă de combatere a crizei financiare și economice prin mobilizarea investițiilor în dezvoltarea durabilă socială și ecologică; subliniază că politicile de austeritate și „reforme structurale” urmărite de UE și statele sale membre provoacă un proces de subminare reciprocă a lucrătorilor – indiferent de cetățenia sau originea lor etnică – în ceea ce privește condițiile de muncă, salariile, securitatea socială etc.; subliniază că actuala guvernare economică a UE și politicile acesteia în materie de ocupare a forței de muncă au, prin urmare, un impact negativ asupra protecției drepturilor lucrătorilor în contextul liberei circulații;
12. reamintește solicitarea sa din 2008 adresată Consiliului de a conveni asupra unei ținte europene privind salariile minime (contracte colective statutare la nivel național, regional sau sectorial), care să fie stabilite la cel puțin 60% din salariul mediu corespunzător (național, sectorial etc.) și, în plus, de a conveni asupra unui calendar pentru atingerea acestei ținte în toate statele membre; subliniază că existența unei politici eficiente privind salariul minim este esențială pentru a preveni utilizarea abuzivă a liberei circulații a lucrătorilor de către angajatori în scopul dumpingului social; consideră, prin urmare, că o astfel de politică trebuie aplicată în mod corespunzător de către inspectoratele muncii și de către sindicate;
13. subliniază faptul că statele membre au obligația de a pune în aplicare în mod corespunzător Agenda privind munca decentă a OIM și ONU; insistă asupra faptului că politicile UE și ale statelor membre în materie de ocupare a forței de muncă trebuie reorientate pentru a promova conceptul de „muncă de calitate” sub toate aspectele sale;

subliniază că acest lucru reprezintă o condiție prealabilă pentru garantarea drepturilor sociale ale lucrătorilor și ale familiilor acestora în contextul liberei circulații;

14. solicită statelor membre să adopte acte legislative care să interzică efectiv angajatorilor să oblige lucrătorii să se cazeze în locuințele puse la dispoziție de angajatori și să opereze deduceri cu caracter de extorsiune și exploatare din salarii, pentru plata chiriei sau în alte scopuri;
15. insistă asupra aplicării stricte a principiului egalității de remunerare și al condițiilor egale de lucru pentru femei și bărbați pentru o muncă de valoare egală la același loc de muncă sau locație;
16. subliniază că desfășurarea de controale eficiente de către inspectoratele muncii reprezintă un instrument esențial de garantare a egalității de tratament și de combatere a muncii nedecarate și a dumpingului social; invită statele membre să sporească numărul inspecțiilor muncii și să pună la dispoziția inspectoratelor muncii resurse suficiente; solicită Comisiei să îmbunătățească cooperarea și coordonarea dintre inspectoratele muncii din regiunile transfrontaliere;
17. invită statele membre să trateze problema muncii independente false în rândul lucrătorilor mobili și subliniază necesitatea de a acorda lucrătorilor care se află în această situație acces la drepturi și la protecție;
18. invită statele membre să asigure faptul că administrațiile de la toate nivelurile dispun de mijloace adecvate, inclusiv de mijloace financiare, pentru a face față provocărilor legate de libertatea de circulație a cetățenilor UE;
19. subliniază faptul că Directiva 2004/38/CE nu interzice, în general, cetățenilor UE care au reședința într-un alt stat membru să beneficieze de anumite prestații;
20. reiterează faptul că concepția, structura și gestionarea sistemelor de asistență și securitate socială sunt și trebuie să rămână în continuare în rândul competențelor de bază ale statelor membre și se opune tuturor încercărilor Comisiei de a-și exercita influența în acest domeniu, îndeosebi prin impunerea unor politici de austeritate economică și prin coordonarea bugetară nedemocratică și, în consecință, controlul asupra bugetelor naționale;
21. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.